

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-08-13
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 31452-10
 Enhet 14

SÖKANDE

Fruktbudet i Norden AB, 556325-1486
 Voltavägen 9-11
 168 69 Bromma

Ombud: Jur. kand. Jenny Lindgren
 Advokatfirman Lindahl KB
 Box 1203
 751 42 Uppsala

Ombud: Advokat Hugo Norlén
 Advokatfirman Lindahl KB
 Box 1203
 751 42 Uppsala

MOTPART

Karolinska Institutet
 171 77 Stockholm

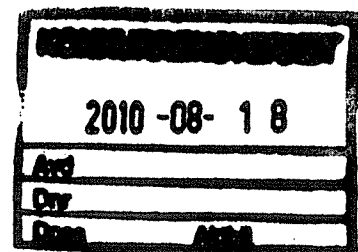
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 27 maj 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 43981

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Karolinska Institutet (KI) genomför en förenklad upphandling av fruktkor-
gar, diarienummer 10015/UF. Enligt tilldelningsbeslut den 17 maj 2010 har
KI beslutat att teckna avtal med Fruktleveransen i Södertälje AB (Frukt-
leveransen).

Fruktbudet i Norden AB (Fruktbudet) har ansökt om överprövning enligt
LOU av ovan angivna upphandling.

Förvaltningsrätten har i beslut den 27 maj 2010 förordnat att upphandlingen
tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN OCH GRUNDER M.M.

Fruktbudet yrkar i första hand att förvaltningsrätten förordar att upphand-
lingen skall avslutas först efter att rättelse har skett. Rättelsen skall bestå i
att Fruktleveransens anbud skall förkastas samt att en ny utvärdering skall
ske, varvid Fruktbudets anbud skall antas. I andra hand yrkar Fruktbudet att
upphandlingen skall göras om. Till stöd för sin talan anför Fruktbudet bland
annat följande.

Fruktleveransens anbud uppfyller inte skall-kraven avseende:

- anbudets giltighetstid,
- erforderliga referensuppgifter,
- miljöledningssystem, och
- fordon med alternativa drivmedel.

I Anbudsförfrågan anges att anbudsgivarnas anbud skall vara bindande
t.o.m. den 14 maj 2010. Fruktleveransen har i sitt anbud inte angett hur
länge deras anbud är bindande.

I Anbudsförfrågan anges att anbudsgivarna skall lämna två relevanta kundreferenser utanför KI med uppgift om telefonnummer till kontaktpersoner. Fruktleveransen har i sitt anbud lämnat två kundreferenser utanför KI, men utelämnat kontaktperson och telefonnummer för en av dessa referenser (Lidingö kommun).

I Anbudsförfrågan anges att anbudsgivarna skall ha ett miljöledningssystem som skall bifogas anbudet. Det framgår inte av anbudet om Fruktleveransen har ett miljöledningssystem, och Fruktleveransen har inte heller bifogat något intyg om miljöledningssystem, vilket för övrigt framgår uttryckligen av anbudet ("intyg om miljöledningssystem ej bifogad").

I Anbudsförfrågan anges att anbudsgivarna skall använda fordon med alternativa drivmedel. Fruktleveransen har i sitt anbud angett att de använder fordon som drivs med diesel, dvs. inte ett alternativt drivmedel. Fruktleveransen har dock angett att "miljöbud går att ordna", men då till en extra kostnad om 250 kronor per leverans och tillfälle. Den prisreservation som Fruktleveransen gjort avseende alternativa drivmedel innebär att Fruktleveransen inte uppfyller skall-kravet på fordon med alternativa drivmedel. Om förvaltningsrätten skulle finna att kravet är uppfyllt, har dock Fruktleveransen i strid med likabehandlingsprincipen gynnats i förhållande till Fruktbudet. Fruktleveransen har i sin prisuppgift inte lämnat anbud på fordon med alternativa drivmedel (250 kr extra per leverans). Det pris som Fruktleveransen lämnat anbud på har istället baserats på fordon med konventionella drivmedel, i detta fall diesel.

Fruktbudet har i sitt anbud angett det näst lägsta priset i upphandlingen om 1084,60 kr i jämförelse med Fruktleveransens lägsta pris om 1078 kr. Briserna i upphandlingen är av allvarlig art. Om KI hade agerat i enlighet med LOU skulle Fruktleveransens anbud ha förkastats varvid Fruktbudets anbud

skulle haft lägsta pris och därmed varit det anbud som antagits. Fruktbudet har därmed lidit skada.

KI bestrider bifall till ansökan och anför till stöd för sin talan bland annat följande.

I Anbudsförfrågan anges att anbudsgivarnas anbud skall vara bindande t.o.m. den 14 maj 2010. Det är korrekt att Fruktleveransen inte angett hur länge deras anbud är bindande. Detta är i enlighet med skall-krav. Det anges inte i förfrågningsunderlaget att anbudsgivare skall ange hur länge deras anbud är bindande. Detta framgår ju av förfrågningsunderlaget som anger som krav att samtliga anbud är giltiga t.o.m. den 14 maj 2010. Således får KI utgå ifrån att samtliga anbud är giltiga t.o.m. den 14 maj 2010 såvida inte annat anges i anbuderna.

Fruktleveransen uppfyller kravet på erforderliga referenser. De har i sitt anbud lämnat tre kundreferenser utanför KI samt angett kontaktperson och telefonnummer för två av dessa i enlighet med skall-krav. En av de tre referenserna står som KI-referens men är i själva verket en Karolinska Universitetssjukhuset-referens.

Fruktleveransen uppfyller kravet på miljöledningssystem. Fruktleveransen gjorde en uppenbar felskrivning då meningen ”intyg om miljöledningssystem ej bifogad” skulle lyda ”intyg om miljöledningssystem är bifogad”. Detta framgick klart av underlaget då Fruktleveransen ingav ett dokument benämnd ”Miljöarbete” vilket således utgör Fruktleveransens miljöledningssystem.

Fruktleveransen uppfyller kravet på fordon med alternativa drivmedel. Fruktleveransen har angett att dess samtliga fordon drivs med diesel. Enligt förfrågningsunderlaget utgör diesel ett alternativt drivmedel. Att Fruktleve-

ransen angett att "miljöbud går att ordna" saknar rättslig relevans för denna prövning eftersom detta är en extra tjänst som Fruktleveransen erbjuder. KI har inte krävt en utveckling av vad ett sådant leveransalternativ skulle innebära då diesel som drivmedel varit fullt godkänt.

Fruktbudet anför i yttrande bland annat följande.

KI:s bedömning av de lämnade referenserna stämmer inte överens med de uppgifter som Fruktleveransen har lämnat. Av anbudsförfrågan framgår att anbudsgivarna skall lämna erforderliga referensuppgifter på två referenser *utanför* KI, varefter anbudsgivarna även kan lämna interna referenser. Det kan visserligen vara korrekt att KI-referensen avser en annan juridisk person än KI. Fruktleveransen har dock i sitt anbud valt ut två externa referenser och en intern KI-referens. Fruktleveransen har således avsett att KI-referensen skulle vara en intern referens. För det fall Fruktleveransens avsikt hade varit att inkludera den KI-referensen bland de externa referenserna, skulle det ha framgått av Fruktleveransens anbud. Det kan tilläggas att Fruktleveransen ingivit en handling, där det framgår att referensen avseende Lidingö stad är äldre än två år.

Fruktleveransen uppfyller inte kravet på fordon med alternativa drivmedel, Av anbudsförfrågan framgår att miljöhänsyn skall tas i upphandlingen, varefter anbudsgivarna skall ange om leveranser sker med *miljöbil* och vilken typ av drivmedel som i sådant fall används. Fruktbudet har mot bakgrund av dessa uppgifter utgått från att det är miljöbil som efterfrågas i upphandlingen och har lämnat anbud på miljödieselbil med Miljöklass 2005. Diesel är i sig inget alternativt drivmedel. Av Fruktleveransens anbud saknas uppgift om Fruktleveransens dieselbilar är miljöbilar. För det fall KI:s avsikt inte var att upphandla fruktleveranser med miljöbilar, utan även med dieselbilar utan miljöklassificering, har kravet på fordon med alternativa drivmedel inte

varit tillräckligt klart och tydligt, varmed upphandlingen strider mot principen om transparens.

KI anför i slutligt yttrande bland annat följande. Enligt förfrågningsunderlaget utgör diesel ett alternativt drivmedel och det enda skall-kravet är att miljöhänsyn skall tas. Sedan ombeds anbudsgivare ange om leveranser sker med miljöbil och i så fall vilket drivmedel som används. Frågan har således avsett miljöhänsyn och inte huruvida fordonen är miljöklassade eller inte. Detta har framgått tydligt av förfrågningsunderlaget och ingen av anbudsgivarna har ställt några frågor om detta.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser (LOU i dess lydelse före den 15 juli 2010)

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den nämnda paragrafen.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Anbudets giltighetstid

I förfrågningsunderlaget punkt 2.1.15. anges att anbud är bindande till och med den 14 maj 2010. Bindningstiden är inte formulerad som ett skall-krav och skäl för att förkasta Fruktleveransens anbud på denna grund saknas därmed.

Kravet på referensuppgifter

I förfrågningsunderlaget punkt 4.3.1.2. anges följande.

Anbudsgivaren skall ha erfarenhet av leveranser till en större offentlig organisation. Två relevanta kundreferenser utanför Karolinska Institutet skall anges med tel. nr. till kontaktpersoner. Referensen skall gälla uppdrag/leveranser som inte är äldre än två år. Därutöver kan hänvisning till referens inom KI anges på samma sätt.

Fruktleveransen har angivit "Lidingö Kommun" som referens 2. Förvaltningsrätten konstaterar att telefonnummer och kontaktperson inte angivits och att referensen därmed inte uppfyller ställda krav.

Som "KI-referens" har Fruktleveransen angivit "KA Patienttransporten" med angiven kontaktperson och telefonnummer. Detta är enligt KI inte en intern referens eftersom den avser Karolinska Universitetssjukhuset. Förvaltningsrätten finner därför att Fruktleveransen lämnat två relevanta kundreferenser utanför KI och att skall-kravet därmed är uppfyllt.

Kravet på bifogat miljöledningssystem

I förfrågningsunderlaget punkt 4.3.2.1. anges att anbudsgivaren skall ha ett miljöledningssystem som skall bifogas anbudet. I Fruktleveransens anbud anges "intyg om miljöledningssystem ej bifogat". KI har anfört att detta är en felskrivning och att miljöledningssystem har bifogats. Fruktbudet har inte kommenterat detta ytterligare. Förvaltningsrätten finner att det Fruktbudet anfört inte visar att Fruktleveransen inte uppfyller det aktuella skall-kravet.

Kravet på fordon med alternativa drivmedel

I förfrågningsunderlaget punkt 5.2.7. anges följande.

Karolinska Institutets miljöpolicy anger att miljöhänsyn skall tas i all upphandling. Fordon med alternativa drivmedel skall användas. Ange om leveranser sker med miljöbil, samt vilken typ av drivmedel som används. (Fritextsvar)

El (Ja/Nej svar)

Gas (Ja/Nej svar)

Etanol (Ja/Nej svar)

Biodiesel (Ja/Nej svar)

Diesel (Ja/Nej svar)

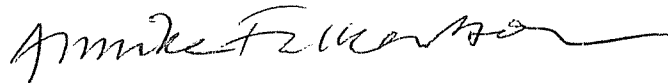
Fruktleveransen har i sitt anbud angivit att alla deras bilar drivs med diesel. Fruktbudet har anfört att diesel inte är ett alternativt drivmedel och att Fruktleveransen därmed inte uppfyller skall-kravet. Fruktbudet har vidare anfört att det aktuella skall-kravet inte är tillräckligt klart och tydligt och att det därför strider mot transparensprincipen.

Förvaltningsrätten noterar att det i förfrågningsunderlaget inte ställs något krav på miljöbil. Enligt förvaltningsrättens mening måste med alternativa drivmedel – oavsett om uttrycket definieras på ett annat sätt i andra sammanhang – avses de drivmedel som presenteras i listan i förfrågningsunderlaget punkt 5.2.7. Att diesel finns med i denna lista innebär i och för sig att kravet på alternativa drivmedel kan framstå som meningslöst ur miljösynpunkt. Detta innebär dock inte i sig att kravet brister i öppenhet eller förutsägbarhet. Förvaltningsrätten finner att skall-kravet avseende alternativa drivmedel är tillräckligt klart utformat för att vara godtagbart enligt LOU och att Fruktleveransens anbud uppfyller kravet.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att vad Fruktbudet anfört inte visar att upphandlingen genomförts i strid med LOU och gemenskapsrätten. Skäl för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger därmed inte. Fruktbudets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A).

Annika Falkenborn

Rådman

Föredragande har varit Fredrik Forsberg

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.